

opusdei.org

Aborcja w dzisiejszych czasach

Kultura życia. Płyta nr I. ścieżka
nr 2. czas trwania 30 minut.

03-09-2020

*Aborcja i przerwanie
nienarodzonego życia*

**Nowa skala aborcji:
rozpowszechnianie, depenalizacja,
refundowanie**

1. Aborcja to zabieg mający na celu
przerwanie ludzkiego życia w
okresie wewnątrzmacicznym. Są

różne metody aborcyjne - zarówno chirurgiczne, jak i farmakologiczne. Najczęściej stosowane są: wyłyżeczkowanie jamy macicy, histerektomia, wyssanie, zastrzyk doowodniowy, perfuzja prostaglandyn, spirala (DIU), środki wczesnoporonne *przechwytyjące i przeciwciażowe*. Nowe technologie wspomagania reprodukcji, szczególnie zapłodnienie *in vitro*, powodują wielką liczbę aborcji na etapie embrionalnym.

2. Co prawda proceder aborcyjny był stosowany już od czasów starożytnych, ale obecnie mamy do czynienia z nową sytuacją kulturową, w której osiągnął on nieznany dotąd wymiar. Jego skalę zwiększyła refundacja przez państwo kosztów. Eliminowanie życia poczętego, niechcianego dziecka, stało się zjawiskiem dość powszechnym i ułatwianym przez permissywne prawodawstwa przez

jego depenalizację (niekaralność) lub legalizację (zgodność z przepisami prawa pozytywnego). Prowadzi to niestety wielu ludzi do niepoczucia się do odpowiedzialności wobec życia poczętego, banalizowania aborcji i lekceważenia jej ciężaru moralnego. Co więcej, „znaczna część opinii publicznej usprawiedliwia przestępstwa przeciw życiu w imię prawa do indywidualnej wolności i wychodząc z tej przesłanki domaga się nie tylko ich niekaralności, ale wręcz aprobaty państwa dla nich, aby móc ich dokonywać z całkowitą swobodą, a nawet korzystając z bezpłatnej pomocy służby zdrowia” (św. Jan Paweł II, enc. *Evangelium vitae*, nr 4).

3. Wzrost liczby aborcji na świecie pokazuje, że - wbrew temu co powiedziano w czasach rewolucji seksualnej - antykoncepcja nie eliminuje, lecz potęguje aborcję. Są

to dwie formy życia według zasad „bezpiecznego seksu”, „odpowiedzialnego seksu” czy „praw reprodukcyjnych”. Kiedy para podejmuje współżycie w całkowitym oderwaniu od płodności, w razie „wpadki” łatwiej decyduje się na zastosowanie środka wczesnoporonnego. Kobiety dokonujące aborcji bardzo często (ok. 50% przypadków) zgłaszają zawodność środków antykoncepcyjnych w okresie zajścia w ciążę.

Bezpieczna aborcja?

4. Nie istnieje pojęcie „bezpiecznej aborcji”. Z jednej strony, u kobiet udokumentowano związek między przebytą aborcją a zwiększonym ryzykiem występowania raka piersi i innych nowotworów. Z drugiej - podobnie jak inne procedury chirurgiczne i medyczne, aborcja niesie ze sobą nieodłączne ryzyko

wystąpienia licznych komplikacji krótko- i długoterminowych. Jej odległe w czasie skutki dotyczą nie tylko zdrowia samej kobiety, ale także jej przyszłego potencjału reprodukcyjnego. Skutki aborcji to: wzrost ryzyka przedwczesnego porodu, wzrost ryzyka wystąpienia ciąży pozamacicznej i łożyska przodującego, zwiększenie ryzyka poronienia w kolejnej ciąży i urodzenia martwego dziecka, wzrost ryzyka niepłodności.

5. Jeśli chodzi o skutki psychiczne, mówi się o „syndromie postaborcyjnym”. Kobiety, które przeszły aborcję charakteryzuje wyższe ryzyko hospitalizacji psychiatrycznej, depresji, myśli samobójczych, uzależnień, dysfunkcji życia seksualnego, problemów w relacji z urodzonymi dziećmi i innych zaburzeń. Dzieci, których rodzeństwo zostało poddane aborcji mogą doświadczyć

problemów psychicznych, określanych terminem „syndrom ocalańca”.

Wartość ludzkiego życia

6. «*Istota ludzka powinna być szanowana i traktowana jako osoba od momentu swego poczęcia* i dlatego od tego samego momentu należy uznać jej prawa osoby, wśród których przede wszystkim nienaruszalne prawo każdej niewinnej istoty ludzkiej do życia» (św. Jan Paweł II, enc. *Evangelium vitae*, nr 60).

7. „Wśród tych bezbronnych, o których Kościół chce się troszczyć ze szczególną miłością, są również dzieci mające się narodzić. Są one najbardziej bezbronne i niewinne ze wszystkich, a dzisiaj chce się je pozbawić ludzkiej godności, aby robić z nimi to, co się chce, pozbawiając je życia i wprowadzając ustawodawstwo, uniemożliwiające

przeciwstawianie się temu zabijaniu. Często, aby lekceważąco ośmieszyć podejmowaną przez Kościół obronę życia nienarodzonych, przedstawia się jego stanowisko jako coś ideologicznego, obskuranckiego i konserwatywnego. A przecież obrona rodzącego się życia jest ściśle związana z obroną jakiegokolwiek prawa człowieka. Zakłada ona przekonanie, że każda istota ludzka jest zawsze święta i nienaruszalna w jakiejkolwiek sytuacji i w każdej fazie swego rozwoju. Jest ona celem samym w sobie, a nigdy środkiem do rozwiązania innych trudności. Jeśli obalimy to przekonanie, nie znajdziemy solidnych i trwałych fundamentów do obrony praw człowieka, będą one zawsze uzależnione od korzyści tych, którzy aktualnie sprawują władzę” (Franciszek, adhort. apost. *Evangelii Gaudium*, nr 213).

Ocena moralna aborcji

8. Dobrowolne przerwanie życia przed urodzeniem stanowi haniebną przestępstwo. *„Bezpośrednie przerwanie ciąży, to znaczy zamierzone jako cel czy jako środek, jest zawsze poważnym nieładem moralnym, gdyż jest dobrowolnym zabójstwem niewinnej istoty ludzkiej. [...] Żadna okoliczność, żaden cel, żadne prawo na świecie nigdy nie będą mogły uczynić godziwym aktem, który sam w sobie jest niegodziwym, ponieważ sprzeciwia się Prawu Bożemu, zapisanemu w sercu każdego człowieka, rozpoznawanemu przez sam rozum i głoszonemu przez Kościół”* (św. Jan Paweł II, enc. *Evangelium vitae*, nr 62).

9. *„Kto powoduje przerwanie ciąży, po zaistnieniu skutku, podlega ekskomunice wiążącej mocą samego prawa”* (Kodeks Prawa Kanonicznego, kan. 1398), to znaczy przez sam fakt popełnienia

przestępstwa. Ekskomunika obejmuje wszystkich, którzy dopuszczają się tego przestępstwa, wiedząc, jaką jest obłożone karą, a więc także tych współsprawców, bez których udziału to przestępstwo nie zostałoby popełnione. Za pomocą takiej surowej kary Kościół wskazuje na to przestępstwo jako na jedno z najcięższych i najbardziej niebezpiecznych, zachęcając sprawcę do gorliwego poszukiwania drogi nawrócenia. W Kościele bowiem kara ekskomuniki wymierzana jest po to, aby w pełni uświadomić winnemu powagę popełnionego grzechu, a z kolei by doprowadzić go do koniecznego nawrócenia i pokuty” (św. Jan Paweł II, enc. *Evangelium vitae*, nr 62).

10. Czasem przerywanie ciąży może wydawać się „rozwiązaniem” trudnych sytuacji: poważnego zagrożenia zdrowia matki, ciężkiej sytuacji ekonomiczno-społecznej czy

cięży będącej wynikiem przemocy seksualnej. Nie można nie uznawać lub minimalizować tych trudności i racji, z jakich one wyrastają. Ale „nie jest żadnym postępem próba rozwiązywania problemów przez eliminację życia ludzkiego. Jednakże jest też prawdą, że uczyniliśmy niewiele, aby odpowiednio pomagać i towarzyszyć kobietom znajdującym się w bardzo ciężkiej sytuacji, w której aborcja jawi się jako szybkie rozwiązanie ich poważnych problemów, szczególnie gdy rozwijające się w nich życie zaistniało w wyniku gwałtu lub w kontekście krańcowego ubóstwa” (Franciszek, adhort. apost. *Evangelii gaudium*, nr 214).

11. Na inną ocenę moralną zasługuje tzw. „aborcja pośrednia”. „Gdy aborcja następuje jako przewidywana, ale niezamierzona ani niechciana konsekwencja działania terapeutycznego nie do

uniknięcia ze względu na zdrowie matki, jest moralnie dopuszczalna. Aborcja w takim przypadku jest pośrednią konsekwencją czynu, który sam w sobie nie ma charakteru abortywnego” (Papieska Rada ds. Duszpasterstwa Służby zdrowia, *Nowa Karta pracowników służby zdrowia*, nr 54).

Niektóre szczególne przypadki

a) Zabiegi dokonywane na embrionach ludzkich

12. Embriony nadliczbowe powstały na skutek technik sztucznego zapłodnienia często umierają w laboratorium, są niszczone lub są używane w różnych celach naukowych. „Ocena moralna przerywania ciąży dotyczy także nowych form *zabiegów dokonywanych na embrionach ludzkich*, które chociaż zmierzają do celów z natury swojej godziwych, prowadzą nieuchronnie do zabicia

embrionów. Chodzi o eksperymenty na embrionach, wykorzystywanie embrionów ludzkich jako „materiału biologicznego” lub jako źródła organów albo tkanek do przeszczepów, selekcje embrionów itp.” (św. Jan Paweł II, enc. *Evangelium vitae*, nr 63).

13. Współczesne techniki sztucznego zapłodnienia, a zwłaszcza przenoszenie większej liczby embrionów do łona matki, powodują znaczny wzrost liczby ciąż mnogich, co otwiera drogę do możliwych interwencji w celu zmniejszenia liczby embrionów lub płodów obecnych w łonie matki przez ich bezpośrednie uśmiercenie. „Z punktu widzenia etycznego *redukcja embrionów jest zamierzoną aborcją selektywną*. Jest to bowiem rozmyślne i bezpośrednie zniszczenie jednej lub wielu niewinnych istot ludzkich w początkowej fazie ich istnienia i jako

taka stanowi zawsze poważny nieporządek moralny” (KdsW, instr. *Dignitas personae*, nr 21).

b) Środki wczesnoporonne: *przechwytyjące i przeciwciażowe*

14. Istnieją pewne *środki* zwane *przechwytyjącymi* (najbardziej znanymi są spirala albo IUD - *Intra Uterine Device* - i tzw. „pigułka następnego dnia”), które w razie poczęcia mogą uniemożliwić zagnieżdzenie się embrionu w macicy matki. *Techniki przeciwciażowe* (głównymi środkami przeciwciażowymi są pigułka RU-486 lub Mifepriston, prostaglandyna i Methotrexate) powodują natomiast zniszczenie embrionu już zagnieżdżonego.

15. Wbrew ich rzeczywistemu działaniu środki wczesnoporonne są często nazywane eufemistycznie antykoncepcją „awaryjną”, „doraźną”, „niekonwencjonalną” czy

antykoncepcją „w nagłych przypadkach”. Występuje celowa dezinformacja o aborcji farmakologicznej, np. w ulotkach o pigułkach poronnych jako cel tych pigułek wskazuje się przywrócenie menstruacji, ale w rzeczywistości chodzi o aborcję dopiero co zagnieżdżonego embrionu.

16. W krajach wysoko rozwiniętych pigułki wczesnoporonne wypierają chirurgiczne zabiegi przerywania ciąży. Są poważną ingerencją w naturalną gospodarkę hormonalną kobiety i są dla niej bardziej niebezpieczne niż aborcja chirurgiczna. Skutki uboczne występują wielokrotnie częściej w aborcji farmakologicznej niż chirurgicznej.

17. „Niektórzy próbują usprawiedliwić przerywanie ciąży, uważając, że owoc poczęcia przed upływem pewnej liczby dni nie może

być uważany za osobowe życie ludzkie. W rzeczywistości, od chwili zapłodnienia komórki jajowej rozpoczyna się życie, które nie jest życiem ojca ani matki, ale nowej istoty ludzkiej, która rozwija się samoistnie. Nie stanie się nigdy człowiekiem, jeżeli nie jest nim od tego momentu” (św. Jan Paweł II, enc. *Evangelium vitae*, nr 60).

18. Biologia uznaje, że zygota powstała z zapłodnienia jest nową istotą ludzką, która powinna być szanowana i traktowana jako osoba od chwili swojego poczęcia. Niektóre koncerny farmaceutyczne wywierają presję, aby zezwolono ingerować w życie ludzkie w pierwszych 14 dniach jego trwania, czyli zanim następuje zagnieżdżenie embriona. W tym celu nazywają „pre-embrionem” wszystkie embriony między poczęciem a 14 dniem życia. Niemniej jednak mówienie o „pre-embrionie” jest błędne i mylące, jeśli

rozumie się przez ten termin stadium lub formę „przed-ludzkiego” życia poczętej istoty ludzkiej. Życie prenatalne jest życiem w pełni ludzkim w każdej fazie swojego rozwoju. Należy mu się więc taki sam szacunek, taka sama ochrona i taka sama opieka, jakie są należne każdej osobie ludzkiej.

19. „Wydaje się, że prawie wyłącznym celem badań naukowych w tej dziedzinie jest uzyskiwanie produktów coraz prostszych w użyciu i coraz skuteczniej niszczących życie, a zarazem pozwalających na wykonywanie przerywania ciąży bez żadnej społecznej kontroli i odpowiedzialności” (św. Jan Paweł II, enc. *Evangelium vitae*, nr 13).

„Stosowanie środków *przechwytyjących* i *przeciwciażowych* wchodzi w zakres grzechu aborcji i jest poważnie niemoralne” (KdsW, instr. *Dignitas personae*, nr 23).

Krytyka najczęściej stosowanych argumentów za aborcją

Ograniczamy się do omówienia trzech przypadków legalnej aborcji w Polsce:

a) Zaburzenie rozwoju płodowego – aborcja „eugeniczna” lub „humanitarna”

20. Nie można umniejszać powagi sytuacji, w której pojawia się ryzyko, że dziecko urodzi się z poważnymi wrodzonymi anomaliami. Niemniej jednak nawet w tak dramatycznych okolicznościach nikt nie może nadać sobie prawa do zakończenia życia człowieka, bez względu na stopień jego deformacji. Nie można oceniać wartości życia na podstawie jego normalności czy przyszłej wydajności, lecz ze względu na jego wewnętrzną godność. Brak akceptacji niepełnosprawności zakłada pewien rodzaj rasizmu ze strony zdrowych, „rasizmu

chromosomowego”, jak mówił dr Jerome Lejeune. Obecność takich osób może pomóc społeczeństwom głęboko zdehumanizowanym i utylitarnym oprzeć wzajemne relacje na należnym szacunku. Konieczne jest, aby kompetentne organy wytworzyły odpowiednie instytucje służące wychowaniu takich osób, którymi zajmowanie się przekracza możliwości samej rodziny. W tych okolicznościach, jak w wielu innych w ciągu naszego życia, stajemy wobec tajemnicy Krzyża Chrystusowego, która prowadzi do światła Zmartwychwstania.

b) Zdrowie fizyczne lub psychiczne matki – aborcja „terapeutyczna”

21. O ile w przeszłości może były takie fakty, obecnie przypadki, kiedy rozpatruje się dylemat ratowania życia matki kosztem życia dziecka są niezwykle rzadkie. Przy obecnym postępie medycyny można

stwierdzić, że prawie nie istnieją sytuacje tzw. aborcji „terapeutycznej”. Jednakże nawet w bardzo rzadkich przypadkach, w których ciąża mogłaby stanowić niebezpieczeństwo dla życia matki, nie jest dopuszczalna interwencja o charakterze aborcyjnym. „Ratowanie życia matki jest celem bardzo wysokim, ale bezpośrednio zabicie dziecka jako środka do jego osiągnięcia nie jest dozwolone” (Ojciec święty Pius XII, 29 października 1951 r.).

Usprawiedliwianie aborcji racjami zdrowia psychicznego matki ma słabe podstawy. Nowoczesna terapia może pomóc w usunięciu jakiegokolwiek problemu psychicznego spowodowanego ciążą. Co więcej, to aborcje – jak pokazaliśmy – powodują wiele zaburzeń psychicznych.

c) Gwałt i kazirodztwo – niepożądana ciąża

22. Prawdopodobieństwo powstania ciąży z gwałtu jest niewielkie. Dla uzasadnienia aborcji w tych przypadkach podaje się argument, że zgwałcona kobieta przeżywa traumę, która będzie trwała całe życie. Rzeczywiście może tak być, jednak w tym przypadku aborcja nie wyeliminuje tej traumy ani jej nie zmniejszy, a wręcz przeciwnie - może ją zwiększyć. Przede wszystkim jednak nie do przyjęcia jest „rozwiązanie” polegające na tym, że dziecko zabija się za winę jego ojca.

pdf | dokument generowany
automatycznie z <https://opusdei.org/pl-pl/article/aborcja-w-dzisiejszych-czasach/> (02-04-2025)